

Vogels en Windturbines : opmaak van een vogelatlas

Uit onderzoek in het buitenland is gebleken dat windturbines in bepaalde situaties een gevaar kunnen vormen voor vogels. Vogels kunnen tijdens het vliegen in botsing komen met de turbines of kunnen dermate verstoord worden dat ze gebieden met windturbines mijden. Het locatiebeleid van windturbines dient dan ook zorgvuldig te gebeuren waarbij gebieden met grote aantallen vogels of met zeldzame en bedreigde soorten zoveel mogelijk vermeden worden.

In Vlaanderen staan heel wat projecten rond windenergie op stapel, hierin aangemoedigd door de Vlaamse Regering die streeft naar een aandeel van 3 % hernieuwbare energieproductie tegen 2004. Om de ideale locaties voor windturbineparken te selecteren hebben de Organisatie Duurzame Energie Vlaanderen (ODE-VI.) en de VUB onlangs een "Windplan Vlaanderen" opgemaakt. In afwachting van dit plan had de Vlaamse Regering in de loop van vorig jaar ook reeds een omzendbrief opgesteld (Omsendbrief EME/2000.01) waarin een algemeen afwegingskader en randvoorwaarden voor de inplanting van windturbines in Vlaanderen worden toegelicht. Ook randvoorwaarden met betrekking tot natuur en vogels zijn hierin vermeld. Het is in dit kader dat op het Instituut voor Natuurbehoud (IN) een project werd opgestart om de nodige beleidskennis op te bouwen inzake de interacties tussen locaties voor windturbines en vogelbestanden in Vlaanderen. De resultaten van dit project zullen opgenomen worden in het globale "Windplan Vlaanderen". Het project gebeurt in opdracht van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, administratie Economie, afdeling Natuurlijke Rijkdommen en Energie, en loopt van

15 mei 2000 tot eind 2001. Het project omvat twee grote luiken: enerzijds de opmaak van een vogelatlas waarin de belangrijkste concentratiegebieden en trekroutes in Vlaanderen worden weergegeven, en anderzijds ook adviesverlening voor concrete windenergieprojecten die tijdens de duur van het project worden gepland of opgestart, alsook monitoring van bestaande windturbineparken. De vogelatlas zal inpasbaar zijn in het 'Windplan Vlaanderen' en aldus een beleidsondersteunende functie bezitten.

In de vogelatlas zullen gebieden worden afgebakend die grote vogelconcentraties herbergen en waar zich veel vliegbewegingen voordoen. Dat kan niet alleen gebeuren aan de hand van de gekende 'officiële' Vogelrichtlijngebieden. Naast deze Vogelrichtlijngebieden zijn er namelijk ook nog heel wat andere gebieden met een belangrijke functie voor vogels.

Het Instituut voor Natuurbehoud beschikt over heel wat ornithologische gegevens zoals de ganzzetellingen in de oostkustpolders, watervogeltellingen en bijzondere broedvogeltellingen, maar er is een groot tekort aan bruikbare gegevens over dagelijkse lokale vliegbewegingen zoals de voedseltrek van eenden, slaaptrek van meeuwen enz. In het kader van de windturbineproblematiek zijn goede gegevens over vliegbewegingen uiteraard van groot belang. Via de lokale coördinatoren van het watervogel- en broedvogelatlasproject zijn er uit een aantal regio's reeds heel wat bruikbare gegevens binnengekomen (of op komst). Indien je echter over gegevens beschikt, waarvan je denkt dat ze nog niet zijn doorgegeven, kan je nog tot eind oktober/begin november contact opnemen met Joris Everaert.

Joris Everaert

Instituut voor Natuurbehoud
Project: Interactie tussen locaties voor windturbines en vogelbestanden in Vlaanderen.
Tel: 02 - 558.18.27.
E-mail: joris.everaert@instnat.be

VLOS 13

VLAAMSE ORNITHOLOGISCHE STUDIEDAG

24/11/2001
KMDA Antwerpen

Vogeltrek is een onderwerp dat op de voorbije Vlaamse Ornithologische Studiedagen relatief weinig aan bod is gekomen. Tijd dus om die achterstand in te halen ! VLOS 13 biedt in de voormiddag een overzicht van lopende projecten die handelen over de trek van vogels. Op diverse plaatsen worden gecoördineerde trek-tellingen uitgevoerd, er wordt onderzoek gedaan naar obstakels die trekvogels kunnen hinderen zoals windturbines, en ook ringers leveren uiteraard een zeer belangrijke bijdrage aan het trekonderzoek.

In de namiddag komen meer diverse onderwerpen aan bod. Het broedvogelatlasproject heeft zijn tweede broedseizoen achter de rug en wie is niet benieuwd naar de meest recente resultaten ? De Steenuil blijft een hoofdrol spelen in het meer soortspecifieke veld-ornithologische onderzoek en dat vertaalt zich in twee nieuwe voordrachten over deze boeiende soort. De fusie van Natuureservaten en De Wielewaal tot de nieuwe vereniging 'Natuurpunt' biedt heel wat nieuwe uitdagingen, ook op het gebied van veldornithologisch onderzoek. VLOS 13 licht alvast een tipje van de sluier.

PLAATS: Koninklijke Maatschappij voor Dierkunde van Antwerpen
Koningin Astridplein,
2018 Antwerpen

Marmeren Zaal (ingang langs de trappen en de grote glazen deuren links van de ingang van de dierenruimte).

De dierenruimte is gelegen naast de hoofdingang van het Centraal Station Antwerpen.

Inschrijven is verplicht i.v.m. de praktische organisatie voor de lunch en de symposiumbundel. Gelieve schriftelijk in te schrijven door een briefje/fax/e-mail met uw gegevens te sturen naar onderstaand adres vóór 1 november. Wie daarna inschrijft, moet zorgen voor een eigen lunch.

Briefje/ fax/ e-mail richten naar:

Frank Adriaensen (VLOS 13)
U.I.A., Departement Biologie
Universiteitsplein 1
2610 Wilrijk
Fax: 03/820.22.71
e-mail: fadria@uia.ua.ac.be